

for Diebliffet indskrænke mig til at sige: at disse Forbehold ikke forekomme mig at indeholde Noget, som man ikke allerede uden dem fulbeligt havde, og at, hvis de indeholde noget Mere, saa er dette Mere Noget, der i forekommende Tilfælde ikke kan faae nogen som helst praktisk Betydning. Jeg skal nu ikke gaae nærmere ind herpaa; men, hvis jeg bliver opfordret dertil, skal jeg, som jeg troer, kunne godtgjøre, hvad jeg har sagt. — Det var den Behandling, som da fandt Sted i Landstinget. I Folkethinget var Premierministeren tilstede, og han erklærede om det samme Forbehold, at Ministeriet ikke tiltraadte det, men at det heller ikke viste det bort, og for nærmere at lære Ministeriets Mening at kjende om, hvorvidt dette Forbehold burde være der eller ikke, blev der stillet et Endringsforslag, som gik ud paa, at Forbeholdet skulde gaae ud. Der var ved Afstemningen tre Ministre tilstede, men de stemte ikke for Forslaget; Forbeholdet blev staaende, og dette skete altsaa med Ministeriets Indvilligelse. Det var dog ikke Ministeriet, paa hvem det ved denne Leilighed kom an; thi Beslutningen blev tagen af Rigsdagen som saadan i sit fulde Omraade. Beslutningen tilligemed Forbeholdet blev officielt indsendt til Kongen og kan ikke være bleven understrevet deelviis af ham. Alt det, Forbeholdet giver, med den Fortolkning, som man maa søge deri, i Henhold til de Forhold, under hvilke det blev til, og de Udtalelser, hvormed det blev ledt, ligger altsaa deri og kan ikke tages bort derfra.

Formanden: Betydningen af det omtalte Forbehold har jo i flere Aar og oftere været Gjenstand for Forhandling, og det nyter derfor ikke nu at komme tilbage dertil, saameget mindre, som der ikke her er Spørgsmaal om dets Betydning eller om nogen Afstemning derover.

Sfcherning: Jeg troer og haaber ganske sikkert, at, naar man her lægger Mærke til de Rettigheder, dette Forbehold giver Rigsdagen, vil Engstelsen for, hvad der vil komme bag efter, naar Rigsdagen siger Nei, falde bort, og det, at sige Nei, er altsaa lettest for det

ærede Medlem ligeoverfor (Berg). Det, han frygtede for, var det „Uføre“, der ligger bag ved, naar man siger Nei; men bag dette Uføre ligger først Indskrænkningens loven i sin hele Ordtydning og Berettigelse og dernæst den kongelige Beslutning med Forbeholdet, dette bethede nu saa meget eller saa lidt, som det vil. Der er Ingen, som har sagt, at det slet Intet betheder, og jeg troer, at jeg skal kunne paa-vise forskjellige Skribenter, som ved meget alvorlig og omhyggelig Undersøgelse have godtgjort, at det endog har den Betydning, at Fællesforfatningen i 1858 i Grunden derved var ophørt. . . . (Afbrydelse af N. Sager).

Formanden: Det ærede Medlem maa ikke afbryde Taleren; vi kunne ikke her gaae over til en Forhandling i Form af en Dialog.

Sfcherning: Vi have nu saaledes gennemgaaet den Deel af Udviklingen, som angik, hvorledes Forfatningen af 1855 er bleven til, med hvilke Forbehold, med hvilke Indskrænkninger og med hvilke Rettigheder det er sket. I 1858 led denne Forfatning upaatvivlelig et Staar. Jeg skal altsaa ikke her gaae ind paa at undersøge Berettigelsen eller Ikke-Berettigelsen deraf, og jeg skal meget gjerne indrømme, at § 23 i Forfatningsloven i den Henseende maatte give en ikke ringe Opfordring for Ministeriet til at betraede den Vej, det betraadte. Om det burde have gjort det i det Omfang, det skete, skal jeg lade staae hen, idet jeg kun gjør opmærksom paa, at den Udelukkelse af Holsteen, som dengang fandt Sted, og som kunde være ganske nyttig, men som under enhver Omstændighed var en Forfatningsforandring, skete ved et kongeligt Rescript. Jeg retter ingen Vebreidelser imod, at Kongemagten, hvor det gjælder om at ordne Statens Forhold uden Tidsspil, er tilstede med sin Magtfuldkommenhed, naar den kun benyttes i det afgjørende Diebliff, naar den erkjender sig selv for, hvad den er, og naar den ikke indenfor Kongeriget's Grændser overskrider Grundlovens § 2, men jeg nævner kun dette for at vise, at der i Tidernes Løb har været givet et meget følgerdygtigt Exempel, som endnu i ethvert Diebliff kan følges, paa, hvorledes man, naar Staten er udsat for Ulempe og